

Motion till riksdagen

1989/90:So203

av Ulla Tillander och Rosa Östh (båda c)

Missbrukare och deras anhöriga

Riktlinjerna för den nuvarande alkoholpolitiken beslutades år 1977 och beslutet fullföljdes med kraft under de därpå närmast följande åren. Beslutet fattades i stor enighet. Det hade som målsättning att man skulle kunna komma till rätta med alkoholmissbruket och alkoholkonsumtionen totalt i landet. Man betonade särskilt det förebyggande arbetet – t.ex. friskvård, informationsinsatser och verksamhet riktad till skolungdom, tonårsföräldrar och gravida kvinnor.

De åtgärder som vidtogs förstärkte människors medvetande om riskerna med bruket av alkohol. Under de följande åren kunde man notera att den totala konsumtionen gick ned. Från 1984 har denna nedåtgående trend tyvärr brutits. Sedan dess är alkoholkonsumtionen på väg uppåt igen.

Det är bra att socialstyrelsen tänker prioritera insatser för att få ned alkoholkonsumtionen. I sitt förslag till handlingsprogram "Minska alkoholkonsumtionen med 25 procent till år 2000" har socialstyrelsen lagt fram förslag till alkoholpolitiska åtgärder med utgångspunkt i riksdagens alkoholpolitiska beslut år 1977 och WHO-målet.

När det gäller våldet på gator och torg har man nu insett att samhället utan stöd från hemmen och föräldrarna står sig ganska slätt. På samma sätt är det när det gäller alkoholen. Utan föräldrarnas ansvar fattas en avgörande länk i den kedja av åtgärder som måste till för att länka utvecklingen rätt.

Vad stat, kommun, skola, polis, sociala myndigheter, ja, hela hierarkin av institutioner egentligen gör är att man vädjar till hem, familj och föräldrar. Man åberopar en medborgerlig plikt och en medmänsklig insats. Den tid är förbi då föräldrarnas roll förminskades och den sociala uppfostran i starkt ökad utsträckning skulle övertas av institutioner och då föräldrarnas roll som just föräldrar reducerades.

Men många av de barn och ungdomar som råkar illa ut kommer från missbrukarhem. Läkare, socialarbetare och poliser har i många sammanhang omvittnat att välfärden är mycket låg bland missbrukarna och deras anhöriga.

Barnens och ungdomarnas situation i missbrukarhemmen har ytterligare försämrats under de senaste åren i takt med att antalet kvinnor som missbrukar alkohol har ökat. Vi har i flera år begärt en kartläggning av alkoholmissbrukets sociala och ekonomiska skadeverkningar för missbrukarnas familjer och omgivning för att få ett bättre underlag för samhällets åtgärder. Mycket

kompetenta forskare inom barnmedicin och barnpsykiatri har utarbetat projektplaner för genomförandet av en sådan kartläggning.

Barnens mycket utsatta situation i missbrukarhem är ett bortglömt problem i välfärdssamhället Sverige. Med all sannolikhet döljer sig här en verklighet som ingen gärna kan vara oberörd av när den väl blir känd. Det är vår förhoppning att det nu äntligen är dags att få gehör för förslaget om en kartläggning.

Mot. 1989/90
So203

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en kartläggning av alkoholens sociala och ekonomiska skadeverkningar för missbrukarna och deras anhöriga.

Stockholm den 16 januari 1990

Ulla Tillander (c)

Rosa Östh (c)